

Četvrtak, 12. veljače 2015.

P8_TA(2015)0037

Saudijska Arabija: slučaj Raifa Badawija**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2015. o slučaju g. Raifa Badawija u Saudijskoj Arabiji (2015/2550(RSP))**

(2016/C 310/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Saudijskoj Arabiji, osobito one u vezi s ljudskim pravima, te posebno onu od 11. ožujka 2014. o Saudijskoj Arabiji, njezinim odnosima s EU-om i ulozi na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 9. siječnja 2015.;
  - uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Zeida Ra'ada Al Husseina kojom poziva vlasti Saudijske Arabije da zaustave kažnjavanje Raifa Badawija,
  - uzimajući u obzir članak 18. Opće deklaracije o ljudskim pravima iz 1948. i članak 19. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
  - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,
  - uzimajući u obzir Arapsku povelju o ljudskim pravima, koju je Saudijska Arabija ratificirala 2009., čiji članak 32. stavak 1. jamči pravo na informiranje te slobodu mišljenja i izražavanja, a članak 8. zabranjuje fizičko ili psihološko mučenje ili okrutno, sramotno, ponižavajuće ili neljudsko postupanje,
  - uzimajući u obzir smjernice Europske unije o mučenju i zlostavljanju, te o boricima za ljudska prava,
  - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je bloger i aktivist za ljudska prava Raif Badawi optužen za krivovjerstvo i da ga je kazneni sud u Džedi u svibnju 2014. osudio na 10 godina zatvora, 1 000 udaraca bičem i novčanu kaznu u vrijednosti od 1 milijun SAR (228 000 EUR) jer je otvorio internetsku stranicu „mreže slobodnih saudijskih liberala” (Free Saudi Liberals Network) za društvenu, političku i vjersku raspravu koja je ocijenjena kao uvreda islamu; budući da ta presuda također zabranjuje g. Badawiju da upotrebljava bilo kakve medije i da putuje u inozemstvo tijekom prvih deset godina nakon što napusti zatvor;
- B. budući da je 9. siječnja 2015. g. Badawi pred džamijom Al-Džafali u Džedi primio prvih 50 udaraca bičem, što je rezultiralo toliko dubokim ranama da je na liječničkom pregledu kojem je podvrgnut u zatvoru utvrđeno da nije u stanju primiti novi niz udaraca bičem;
- C. budući da su sudske presude koje nalažu tjelesno kažnjavanje, uključujući bičevanje, strogo zabranjene u okviru međunarodnog prava o ljudskim pravima, između ostalog Konvencijom UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja koju je Saudijska Arabija ratificirala;
- D. budući da je 6. srpnja 2014. specijalizirani kazneni sud osudio istaknutog borca za ljudska prava Waleeda Abu al-Khaira, koji je i odvjetnik Raifa Badawija, na 15 godina zatvora, nakon čega će još 15 godina imati zabranu putovanja jer je utemeljio organizaciju koja se bori za ljudska prava „Nadziratelj ljudskih prava u Saudijskoj Arabiji” (Monitor of Human Rights in Saudi Arabia);

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0207.

Četvrtak, 12. veljače 2015.

- E. budući da je slučaj g. Badawija jedan od mnogih slučajeva u kojima se stroge kazne i zlostavljanje upotrebljavaju protiv saudijskih aktivista za ljudska prava i ostalih zagovaratelja reformi koji su gonjeni jer su izrazili svoja mišljenja, a neki od njih su osuđeni u postupcima koji nisu u skladu s međunarodnim standardima o poštenom suđenju, kao što je u srpnju 2014. potvrdio bivši visoki povjerenik UN-a za ljudska prava;
- F. budući da u Saudijskoj Arabiji postoji snažna zajednica internetskih aktivista i da Saudijska Arabija ima najveći broj korisnika Twittera na Bliskom istoku; međutim, budući da se internet strogo cenzurira, uz tisuće blokiranih internetskih stranica i obvezu pribavljanja dozvole od Ministarstva informiranja za nove blogove i internetske stranice; budući da je zbog cenzuriranja saudijskih medija i interneta te kažnjavanja onih koji kritiziraju vladu ili vjeru Saudijska Arabija na popisu „neprijatelja interneta” koji sastavljaju Reporteri bez granica;
- G. budući da su sloboda izražavanja i sloboda tiska i medija, na internetu i u drugim oblicima, presudni preduvjeti i katalizatori za demokratizaciju i reformu te budući da su oni ključni čimbenici za nadzor vlasti;
- H. budući da je usprkos uvođenju nekih opreznih reformi tijekom vladavine preminulog kralja Abdulaha saudijski politički i socijalni sustav i dalje izrazito nedemokratičan te da se njime žene i šijitske muslimane čini drugorazrednim građanima, ozbiljno diskriminira mnogobrojnu stranu radnu snagu i oštro suzbija svako neslaganje;
- I. budući da su broj pogubljenja i brzina kojom se izvršavaju veoma zabrinjavajuća pitanja; budući da je tijekom 2014. pogubljeno više od 87 osoba, većina njih odrublivanjem glave; budući da je barem 21 osoba pogubljena od početka 2015. godine; budući da su između 2007. i 2012. zabilježena 423 pogubljenja; budući da se za široki raspon kaznenih djela može izreći smrtna kazna;
- J. budući da je Kraljevina Saudijska Arabija utjecajan politički, gospodarski, kulturni i vjerski subjekt na Bliskom istoku i u islamskom svijetu te je osnivač i vodeći član Vijeća za suradnju zemalja Perzijskog zaljeva i skupine G-20;
- K. budući da je u studenom 2013. Saudijska Arabija izabrana u Vijeće UN-a za ljudska prava na razdoblje od tri godine;
- L. budući da takozvana Islamska država i Saudijska Arabija predviđaju gotovo identične kazne za velik broj kaznenih djela, uključujući smrtnu kaznu za blasfemiju, ubojstvo, homoseksualne činove, krađu ili izdaju, kamenovanje do smrti za preljub ili amputiranje ruku i nogu za razbojništvo;
- M. budući da Saudijska Arabija ima ključnu ulogu u financiranju, širenju i promicanju posebno ekstremističkog tumačenja islama na globalnoj razini; budući da je najsektakšije tumačenje islama inspiriralo terorističke organizacije kao što su takozvana Islamska država i Al-Kaida;
- N. budući da vlasti Saudijske Arabije tvrde da su partneri država članica EU-a, osobito u globalnoj borbi protiv terorizma; budući da je u siječnju 2014. donesen novi zakon protiv terorizma koji uključuje odredbe kojima se omogućuje da se svako izražavanje neslaganja ili neovisno udruživanje tumači kao kazneno djelo terorizma;
- 1. oštro osuđuje bičevanje Raifa Badawija kao okrutan i šokantan čin vlasti Saudijske Arabije; poziva vlasti Saudijske Arabije da obustave daljnje bičevanje Raifa Badawija te da ga odmah i bezuvjetno puste iz pritvora jer ga se smatra zatvorenikom savjesti, pritvorenim i osuđenim samo zato što je iskoristio svoje pravo na slobodu izražavanja; poziva saudijske vlasti da ponište njegovu presudu i kaznu, uključujući zabranu putovanja;

Četvrtak, 12. veljače 2015.

2. poziva saudijske vlasti da zajamče Raifu Badawiju zaštitu od mučenja i zlostavljanja, da mu pruže svu liječničku pomoć koja mu je potrebna te da mu omoguće neposredan i redovit pristup obitelji i odvjetnicima koje on odabere;
3. poziva saudijske vlasti da bezuvjetno oslobode odvjetnika Raifa Badawija te sve borbe za ljudska prava i ostale zatvorenike savjesti koji su pritvoreni i osuđeni samo zato što su iskoristili svoje pravo na slobodu izražavanja;
4. žestoko osuđuje svaki oblik tjelesnog kažnjavanja kao neprihvatljiv i sramotan čin koji se protivi ljudskom dostojanstvu te izražava zabrinutost zbog toga što država upotrebljava bičevanje i snažno poziva na njegovo kategoričko ukidanje; poziva saudijske vlasti da poštuju zabranu mučenja koja je utvrđena ponajprije u Konvenciji UN-a protiv mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja koju je Saudijska Arabija potpisala i ratificirala; poziva Saudijsku Arabiju da potpiše Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima;
5. naglašava proces pravosudne reforme koji je pokrenula Saudijska Arabija s ciljem povećanja mogućnosti veće zaštite osobnih prava, ali i dalje je ozbiljno zabrinut zbog stanja ljudskih prava u Saudijskoj Arabiji koja se još uvijek nalazi među najrepresivnijim zemljama na svijetu; smatra da je slučaj Raifa Badawija simbol napada na slobodu izražavanja i mirnog neslaganja u zemlji te da je općenito to simbol karakterističnih politika netolerancije i ekstremističkog tumačenja islamskog prava koje provodi Kraljevina;
6. potiče vlasti Saudijske Arabije da ukinu specijalizirani kazneni sud koji je utemeljen 2008. kako bi se na njemu sudilo za slučajeve terorizma, ali koji se sve više koristi za progon mirnih disidenata zbog optužbi koje su, čini se, političke naravi i to sudskim postupcima kojima se krši temeljno pravo na pošteno suđenje;
7. poziva saudijske vlasti da omoguće postojanje neovisnog tiska i medija te da zajamče slobodu izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja svih stanovnika Saudijske Arabije; osuđuje ugnjetavanje aktivista i prosvjednika koji mirno prosvjeduju; ističe da su mirno zastupanje osnovnih zakonskih prava ili izražavanje kritika preko društvenih medija oblici izražavanja neophodnog prava;
8. podsjeća vodstvo Saudijske Arabije na njegovu obvezu na „poštovanje najviših standarda u promicanju i zaštiti ljudskih prava” koju je preuzelo prilikom uspješne kandidature za članstvo u Vijeću UN-a za ljudska prava 2013. godine;
9. smatra da bi Saudijska Arabija bila uvjerljiviji i djelotvorniji partner u borbi protiv terorističkih organizacija kao što su takozvana Islamska država i Al-Kaida da se ne upušta u zastarjele i ekstremističke prakse poput javnog odrubljivanja glave, kamenovanja i drugih oblika mučenja koji su slični onima koje provodi IS;
10. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da na aktivan i kreativan način podrže skupine civilnog društva i pojedince koji se bore za ljudska prava u Saudijskoj Arabiji, među ostalim organiziranjem posjeta zatvorima, nadziranjem suđenja i javnim izjavama;
11. nalaže svojem izaslanstvu za odnose s Arapskim poluotokom da tijekom svojeg nadolazećeg posjeta Saudijskoj Arabiji pokrene pitanje u vezi sa slučajem Raifa Badawija i drugih zatvorenika savjesti i da o tome izvijesti svoj Pododbor za ljudska prava;
12. poziva Europsku uniju i države članice da ponovno razmotre svoje odnose sa Saudijskom Arabijom na način koji bi joj omogućio da teži svojim gospodarskim, energetske i sigurnosnim ciljevima ne ugrožavajući pritom kredibilitet svojih osnovnih obveza u području ljudskih prava;
13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, glavnom tajniku UN-a, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava, Njegovom veličanstvu kralju Salmanu bin Abdulazizu, vladi Kraljevine Saudijske Arabije i glavnom tajniku Centra za nacionalni dijalog Kraljevine Saudijske Arabije.